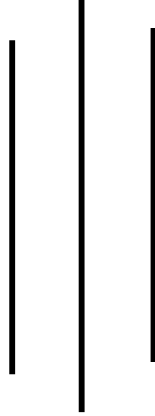

गाउँ सभाको ११ औँ अधिवेशनमा अध्यक्ष भरत गिरीज्यूबाट
प्रस्तुत आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को
बार्षिक नीति तथा कार्यक्रम

सिद्ध कुमाख गाउँपालिका
ढोरचौर, सल्यान
कर्णाली प्रदेश, नेपाल

२०७९ असार १० गते शुक्रवार

यस सभाका उपाध्यक्ष, सचिव तथा सभा सदस्यज्यूहरु,

१. सार्वभौमसत्ता सम्पन्न नेपाली जनताको बलिदानीपूर्ण ऐतिहासिक संघर्षबाट प्राप्त संविधानसभाबाट घोषणा भएको नेपालको संविधानले व्यवस्था गरेको संघीय शासन प्रणालीको अवधारणा अनुरूप गठित सिद्ध कुमाख गाँउपालिकाको एघारौँ गाँउसभा समक्ष आर्थिक वर्ष २०७९/०८० वार्षिक नीति तथा कार्यक्रमहरु प्रस्तुत गर्न पाउँदा आफूलाई गौरवान्वित महसुस गरेको छु ।
२. यस विशिष्ट अवसरमा सिद्ध कुमाख गाँउपालिकाको गरिमामय गाँउसभा समक्ष आगामी आर्थिक वर्षको वार्षिक नीति तथा कार्यक्रमहरु प्रस्तुत गर्नुपूर्व म प्रजातन्त्र, संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र, समावेशीता र समाजिक न्यायको लागि भएका विभिन्न आन्दोलन तथा संघर्षहरुमा आफ्नो जीवन उत्सर्ग गर्नुहुने सम्पूर्ण ज्ञात अज्ञात वीर सहिदहरुप्रति हार्दिक श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछु ।
३. विश्वव्यापीरूपमा फैलिएको कोभिड १९ को महामारीबाट मुलुकभित्र तथा मुलुक बाहिर आफ्नो अमूल्य जीवन गुमाउनु भएका सिद्धकुमाखबासी तथा सम्पूर्ण नेपाली दाजुभाइ दिदीबहिनीहरुमा हार्दिक श्रद्धाञ्जली व्यक्त गर्दछु र शोकाकुल परिवारजनमा हार्दिक समावेदना व्यक्त गर्दछु ।
४. सिद्ध कुमाख गाँउपालिकाले समावेशी, दिगो र उच्च आर्थिक बृद्धि हासिल गर्दै आर्थिक, समाजिक रुपान्तरण र समाजिक न्याय कायम गर्न शिक्षा, स्वास्थ्य, शिक्षा, उत्पादन र रोजगार, जीवनस्तरमा रुपान्तरण र दिगो पूर्वाधार : भन्ने मुल ध्येयका साथ आगामी आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को वजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरिने छ । यस दिशामा केन्द्रित भइ अब म यस गाँउसभा समक्ष सिद्ध कुमाख गाँउपालिकाको विनियोजन विधेयक, २०७९ मा समावेश हुने वजेट तथा कार्यक्रमका सिद्धान्तहरु प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।
५. नेपालको संविधानले निर्दिष्ट गरेको लोक कल्याणकारी राज्यको अवधारणा, नागरिकको मौलिक हक तथा राज्यका निर्देशक सिद्धान्तहरु, समाजवाद उन्मुख

अर्थतन्त्र, संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक शासन प्रणाली अनुरूप संघ, प्रदेश र स्थानीय तह बीचको सहअस्तित्व, सहकारीता र समन्वय, सार्वजनिक, निजी र सहकारी क्षेत्रको सहभागितामा सामाजिक न्याय सहितको आर्थिक विकास र समृद्धिलाई आगामी आर्थिक वर्षको बजेट तथा कार्यक्रमको सिद्धान्तको रूपमा अंगिकार गरिने छ ।

६. वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा नेपालको संविधान, नेपाल सरकारको पन्ध्रौं पञ्चवर्षीय योजना, दीगो विकास लक्ष्यहरु, कर्णाली प्रदेश सरकारको प्रथम पञ्चवर्षीय योजनाको आधारपत्र, सिद्ध कुमाख गाउँपालिकाको १५ वर्षे बृहत गुरुयोजना, सिद्धकुमाख गाउँपालिकाको १० वर्षे शिक्षा योजना, स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४, **समृद्ध नेपाल र सुखी नेपाली**को दीर्घकालिन राष्ट्रिय आकांक्षा, **समृद्ध कर्णाली सुखारी कर्णालीबासी** भन्ने प्रदेश सरकारको अपेक्षा, स्थानिय तहको निर्वाचनको चुनावी घोषणापत्र र सिद्धकुमाखबासी आमाबुवा तथा दाजुभाइ दिदीबहिनीको चाहनालाई समेत मुख्य आधारको रूपमा लिइने छ ।

यस सभाका उपाध्यक्ष, सचिव तथा सभा सदस्यज्यूहरु,

अब म आगामी आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न गइरहेको छु ।

क) शिक्षा

१. **शिक्षित सिद्ध कुमाख, समृद्ध सिद्ध कुमाख** भन्ने नारालाई साकार बनाउन सिद्धकुमाख गाउँपालिकाको १० वर्षे शिक्षा योजनालाई आगामी आर्थिक वर्षदेखि कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।

२. विश्वव्यापी रुपमा फैलिएको कोभिड-१९ लगायतका विपद्का कारण पठनपाठनमा आउने अवरोधलाई वैकल्पिक विधिको माध्यमबाट शिक्षण सिकाइ क्रियाकलापलाई अघि बढाइनेछ ।
३. प्रारम्भिक बालविकास केन्द्रका शिक्षिका र विद्यालय कर्मचारीलाई नेपाल सरकारले निर्धारण गरेको न्यूनतम पारिश्रमिक उपलब्ध गराइनेछ ।
४. सबै विद्यालयमा दिवाखाजा, छात्राहरुलाई सेनेटरी प्याड वितरण, प्राविधिक धार तथा लक्षित वर्गका विद्यार्थीलाई छात्रवृत्ति प्रदान गरिनेछ ।
५. विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर थप सुधार गर्न नियमित विद्यालय अनुगमन तथा निरीक्षण गरी विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तरलाई थप प्रभावकारी बनाइनेछ ।
६. विद्यालयहरुको भौतिक संरचनाहरु जस्तै कक्षाकोठा, शौचालय, मेशिनरी औजार, फर्निचर, खानेपानी, खेलमैदानको मर्मत सम्भार गरिनेछ ।
७. बहुक्षेत्रीय पोषण सरोकारवालासँग समन्वय गरी गाउँपालिकाका सबै विद्यालयको क्षेत्रभित्र जंक फुड निषेधित गरिनेछ ।
८. गैर सरकारी संस्थासँग साभेदारी गरी शैक्षिक गुणस्तर सुधार गरिनेछ ।
९. प्रत्येक विद्यालयमा प्राथमिक उपचार बाकस राख्ने व्यवस्था मिलाइने छ ।
१०. माध्यमिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरुमध्ये १२ जना, निमावि तहमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरुमध्ये ८ जना र प्रावि तहमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरुमध्ये ५ जना विपन्न तथा गरिव जेहेनदार विद्यार्थीलाई निःशुल्क शैक्षिक सामग्री र भोला उपलब्ध गराइने छ ।
११. समुन्नत समाज निर्माण गर्न र जनसांख्यिक लाभको रुपमा रहेको युवा जनशक्तिलाई सीपमुलक तालिम, उत्पादन र विकासमा सक्रिय सहभागी गराइने छ । स्वस्थ नागरिक तयार गर्न र खेलको माध्यमबाट गाउँपालिकाको पहिचान कायम गर्न खेल पुर्वाधारको निर्माण, गाउँपालिका स्तरीय खेलकुद प्रतियोगिता सन्चालन तथा खेलाडीको वृत्ति विकासमा विशेष प्राथमिकता दिइने छ ।
१२. शिक्षालाई गुणस्तरीय र प्रभावकारी बनाउन कक्षा १ देखि ३ सम्म साक्षरता कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

१३. गाउँपालिकाको स्थानीय कृषि, पर्यटन, आर्थिक सामाजिक अवस्था, कला संस्कृति लगायतका विषयवस्तुहरुलाई समावेश गरेर स्थानीय पाठ्यक्रम निर्माण तथा विकास गरी आधारभूत विद्यालयमा क्रमशः लागु गरिनेछ ।
१४. शैक्षिक सुधार गरी गाउँपालिकामा शिक्षाको स्तर वृद्धि गर्न र विद्यार्थीहरुमा उत्प्रेरणा बढाउनको लागि कक्षा ८ र १० को बार्षिक परीक्षामा सामेल भै उत्कृष्ट हुने छात्र/छात्रालाई पुरस्कृत गरिनेछ ।
१५. विद्यालयको शैक्षिक उपलब्धि तथा अन्य सूचकहरु चौमासिक रुपमा प्रधानाध्यापकले अनिवार्य रुपमा गाउँपालिकाको शिक्षा तथा खेलकुद शाखामा पेश गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
१६. सामुदायिक विद्यालयका शिक्षकहरुको क्षमता अभिवृद्धि हुने तालिमहरु सञ्चालन गरिनेछ ।

ख) स्वास्थ्य:

१७. स्वस्थ गाउँपालिका, समृद्ध गाउँपालिका भन्ने कुरालाई मध्यनजर गर्दै गाउँपालिका अन्तरगतका स्वास्थ्य संस्थाहरुमा प्रयाप्त मात्रामा औषधिको व्यवस्था गरिनेछ ।
१८. अति विपन्न तथा गरिव नागरिकहरुलाई केन्द्रविन्दुमा राखेर विशेषज्ञ डाक्टर सहितको गाउँपालिका स्तरको स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन गरिनेछ ।
१९. आयुर्वेद चिकित्सालाई व्यवस्थित रुपमा स्थापना गरी विरामीहरुको उपचारमा थप सेवा प्रदान गरिनेछ ।
२०. घरमा सुत्केरी बनाउने परम्परालाई निरुत्साहित गर्न र स्वास्थ्य संस्थामा सुत्केरी संख्या बढाउन वडा नं ४ को खार्वनमा वर्थिङ सेन्टरको स्थापना गरिनेछ साथै हाल संचालनमा रहेका वर्थिङ सेन्टरहरुको पनि सुधार गरिनेछ ।
२१. स्वास्थ्य सेवालालाई सबैको पहुँचमा छिटो छरितो पुर्याउनको लागि वडा नं ५ को माभुखर्कमा सामुदायिक स्वास्थ्य केन्द्र स्थापना गरिनेछ ।
२२. जेष्ठ नागरिकको स्वास्थ्य जाँचको लागि घरदैलोमा गएर चेक जाँच गरिनेछ ।

२३. सुत्केरी भएका महिला र नवजात शिशुको स्वास्थ्यलाई मध्यनजर गरि सुत्केरी भएको महिलालाई उपाध्यक्षको पोषण कोशेली वितरण कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
२४. महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकालाई दिदै आएको यातायात खर्चलाई निरन्तरता दिदै सञ्चार सुविधा प्रदान गरिनेछ ।
२५. स्वास्थ्य संस्थामा सुत्केरी हुन आएका सुत्केरीमध्ये त्यहाँ उपचार हुन नसकी जिल्लाभित्रको अन्य अस्पतालमा रिफर गरेमा एम्बुलेन्स सेवा निःशुल्क गरिनेछ ।

ग) कृषि तथा पशुपन्छी

२६. गाउँपालिका स्तरीय कृषि वन नर्सरीलाई थप व्यवस्थित गरिनेछ । नर्सरीमा उत्पादन भइरहेका सुन्तला, कागती र टिमुल लगायतका विरुवाका बेर्नाहरु ५० प्रतिशत अनुदानमा वितरण गर्ने गरिनेछ ।
२७. आकस्मिक बाली संरक्षण कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
२८. कृषिमा आधुनिकिकरण गर्नको लागि कृषि यान्त्रीकरणमा विशेष जोड दिइनेछ ।
२९. सुन्तला, तरकारी, अदुवा र कागतीको लागि सुरक्षित भण्डारणको लागि वडा नं. ३ को डाँडाकटेरीमा कोल्ड स्टोर निर्माण गर्न आवश्यक पहल गरिनेछ ।
३०. पशु स्वास्थ्यलाई मध्यनजर गरी घुम्ती पशु स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन गरिनेछ ।
३१. विभिन्न रोगको निदानको लागि पशु सेवा शाखाको औषधि तथा पशु प्रयोगशालालाई व्यवस्थित गरिनेछ ।
३२. पशुपन्छीको मृत्युबाट किसानलाई हुन सक्ने जोखिम तथा क्षतिपूर्तिलाई मध्यनजर गर्दै ५० प्रतिशत अनुदानमा पशु विमा कार्यक्रमलाई लागु गरिनेछ ।

३३. दुग्ध उत्पादनमा वृद्धि गर्न भैसीपालन किसानलाई प्रोत्साहन गर्न भैसीपालक किसानले माग गरेका भैसीपालन सम्बन्धी योजनालाई प्राथमिकता दिइनेछ ।
३४. बंगुरपालन व्यवसायीलाई खोर बनाउन प्राथमिकता दिइनेछ ।
३५. स्मार्ट कृषि टोललाई प्राथमिकता दिएर भौतिक पूर्वाधार विकासमा जोड दिइनेछ ।
३६. किसानहरूले उत्पादन गरेका कृषिजन्य उत्पादनहरूको प्रदर्शनी गर्न गाउँपालिका स्तरीय कृषि प्रदर्शनी मेला आयोजना गरिनेछ र उक्त अवसरमा गाउँपालिकाका उत्कृष्ट कृषकलाई पुरस्कृत गरिनेछ ।
३७. कृषि व्यवसायमा नयाँ नयाँ प्रविधि र ज्ञानको बारेमा जानकारी दिलाउन गाउँपालिकाका उत्कृष्ट कृषकहरूलाई कृषि फर्म अवलोकन भ्रमण पनि गराइनेछ ।

घ) लैंगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण

३८. महिलाहरूलाई सीपमुलक तालिम संचालन गरी महिलाहरूको आय आर्जन वृद्धि गरिने छ ।
३९. लैंगिक उत्तरदायी तथा सामाजिक समावेशी बजेट परीक्षण गरिनेछ ।
४०. विद्यालय तथा समाजमा बाल विवाह न्यूनीकरण सम्बन्धि जनचेतनामुलक कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
४१. ज्येष्ठ नागरिक र अपांगता भएका ब्यक्तिहरूलाई परिचयपत्र वितरण गर्न वडास्तरीय घुम्ती शिविर संचालन गरिने छ ।
४२. शारारिक अपांगता भएका ब्यक्तिहरूको स्किनिङ तथा उपचार गर्न शिविर संचालन गरिनेछ ।
४३. दलित महिलाहरूको जीवनस्तर माथि उकास्नका लागि सीपमुलक तालिम संचालन गरिने छ ।
४४. किशोरीहरूलाई उद्घोषण तालिम संचालन गरिने छ ।

४५. बाल प्रतिभा पहिचान कार्यक्रम सञ्चालन गरि उत्कृष्ट प्रतिभालाई पुरस्कृत गर्नुका साथै थप वृत्ति विकासका लागि सम्बन्धित निकायमा पहल गरिनेछ ।
४६. अनाथ, असहाय बालबालिकाको तथ्यांक संकलन गरी सम्बन्धित संरक्षण केन्द्रसम्म पुऱ्याउन आवश्यक पहल गरिनेछ ।
४७. राज्यबाट कुनै पनि किसिमको सामाजिक सुरक्षा भत्ता तथा पारिश्रमिक प्राप्त नगरेका ६५ वर्ष पुरा भएका एकल पुरुष र ग वर्गका अपाङ्गता भएका नागरिकलाई अध्यक्ष विशेष भत्ता कार्यक्रम मार्फत कार्यविधि तयार गरी मासिक भत्ताको व्यवस्था गरिनेछ ।

ड) भौतिक पूर्वाधार विकास

४८. गाउँपालिकाका मुख्य सडकहरुको चौडाइ कम्तीमा ६ मिटर, कृषि सडकहरुको चौडाई ४ मिटर र गोरेटो बाटोको चौडाई २ मिटर हुनेगरी सडक तथा बाटो निर्माण गरिने नीतिलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
४९. आगामी आर्थिक वर्षमा डाँडाकटेरी कालालेक चिनाली सडक, सहकारदेखि भारगाउँ हुँदै माभखर्क जोड्ने सडक, खारवन सागिने सडक, त्रिवेणी कागखोला कुमाख सडकको स्तरोन्नति गरिनुका साथै उचाल्ने माभखर्क र उचाल्ने करेन्जी दारिमटाकुरा सडकको स्तरोन्नति तथा निर्माण गरिनेछ ।
५०. गाउँपालिका भित्र रहेका ढोरचौर छापडाडा, ढोरचौर कालालेक चिनाली, उचाल्ने खारवन सागिने, चाखिलघाट कुमाख, त्रिवेणी गोलटाकुरा र बेलउतीघारी उपल्लो बाँभकाडा सडकहरुको मर्मत सम्भार गरी बाह्रै महिना यातायात सञ्चालन हुने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
५१. सिद्धकुमाख गाउँपालिका वडा नं. ५ को वडा कार्यालय भवन निर्माण गरी सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई व्यवस्थित गरिने छ ।
५२. विद्युत पहुँचबाट टाढा रहेका बस्ति तथा टोलहरुमा विद्युत विस्तार गरिनेछ ।
५३. सिद्ध गुफालाई पर्यटन प्रवर्द्धन गर्न आवश्यक भौतिक पूर्वाधारको निर्माण गरी प्रचार प्रसार गरिनेछ ।

५४. पर्यटनलाई प्रवर्द्धन गर्न राप्ती लोकमार्गको चाख्खीघाटमा मिनी पार्क स्थापना गरिनेछ ।

च) वन तथा वातावरण

५५. यस गाउँपालिकाभित्र रहेका नदी तथा खोलाहरुको प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण गरी नदिजन्य पदार्थहरुको उत्खनन, संकलन र विक्री वितरण गरी आन्तरिक राजस्व वृद्धि गरिनेछ ।

५६. सामुदायिक वनलाई प्रोत्साहन गर्नका साथै निजी वनलाई दर्ता प्रक्रियामा लगिनेछ ।

५७. हरियाली प्रवर्द्धन गर्नको लागि सामुदायिक विद्यालय र सार्वजनिक क्षेत्रहरुमा वृक्षारोपन कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

छ) खानेपानी तथा सरसफाइ

५८. पूर्णसरसफाई को राष्ट्रिय कार्यक्रम सफल बनाउन पहिलो चरण अन्तर्गत बजारउन्मुख ढोरचौर बजार क्षेत्रमा उत्पादन हुने फोहरमैलालाई व्यवस्थापन गर्न बजार क्षेत्रमा फोहर मलाई राख्नुका साथै डम्पिङ साइटको खोजी गरी दिर्घकालीन फोहरमैला व्यवस्थापनको कार्य अघि बढाइने छ ।

५९. बजार क्षेत्रमा सरसफाई कार्यलाई व्यवस्थित गरी सार्वजनिक सरसफाइमा जोड दिन सरसफाई सम्बन्धी औजार तथा सामग्रीहरु जस्तै भाडु, पन्जा वितरण गरिने छ र समय समयमा बजार क्षेत्रमा सामुहिक सरसफाई अभियान संचालन गरिनेछ ।

६०. बजार क्षेत्र तथा सडकका दायाँ बायाँ सरसफाई सम्बन्धि सन्देशमूलक सुचना लेखिएका होडिङ बोर्डहरु राखिने छ ।

६१. पुराना खानेपानी आयोजनाहरुको मुहान सरसफाई गर्नुका साथै खानेपानी सम्बन्धी सामग्रीहरुको खरिद गरी उपभोक्ता समितिहरुलाई वितरण गरिने छ ।

६२. खानेपानी योजना सञ्चालन गर्नुपूर्व खानेपानीको मुहान अनिवार्य दर्ता गराउने व्यवस्थालाई निरन्तरता दिइनेछ ।

ज) लघु उद्यम विकास

६३. गरिबी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम सञ्चालन निर्देशिका, २०७७ बमोजिम लघु उद्यम विकास मोडेलमा नयाँ लघु उद्यमी सिर्जना गरिनेछ ।
६४. बजार सर्वेक्षण तथा श्रोत सम्भाव्यता अध्ययन गर्नुका साथै सहभागितात्मक ग्रामिण लेखाजोखा र घरधुरी सर्वेक्षण मार्फत सम्भाव्य लघु उद्यमीका रुपमा सहभागीहरूको छनौट गरिनेछ ।
६५. लघु उद्यमी समुहको गठन तथा परिचालन गरी सम्भाव्य लघु उद्यमीलाई उद्यमशिलता तालिम तालिम प्रदान गरिनेछ ।
६६. उद्यमशिलता तालिम मार्फत व्यवसायको छनौट गरी व्यवसायको आधारमा सिप विकास तालिम प्रदान गरिने छ र लघु उद्यमी र वित्तिय सेवा प्रदायकसँग अन्तर्क्रिया कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
६७. उपयुक्त प्रविधिमा पहुँच तथा प्रविधि हस्तान्तरण गरिनुको साथै निःशुल्क व्यावसायिक परामर्श सेवा प्रदान गरिनेछ ।
६८. आवश्यकता पहिचानको आधारमा पुनर्ताजगी तथा स्तरोन्नति तालिम प्रदान गरिनेछ ।

झ) बहुक्षेत्रिय पोषण कार्यक्रम

६९. गर्भवति र सुत्केरीहरूलाई पोषिलो पिठो वितरण गरिनेछ ।
७०. पोषण सहजकर्ता परिचालन गरिनेछ ।
७१. कुपोषण पहिचानका लागि समुदाय स्तरमा पोषण लेखाजोखा गरिनेछ ।
७२. सबै स्वास्थ्य संस्था, वडा कार्यालयहरूमा स्तनपान कक्ष र पोषण प्रदर्शनी कक्ष निर्माण गरिनेछ ।

७३. पशुजन्य श्रोत उपभोगका लागि सुनौलो हजार दिनका महिलालाई अण्डा, कुखुराका चल्ला र घिउ बितरण गरिनेछ ।
७४. पोषण सुधारको लागि सुनौलो हजार दिनका आमाहरुलाई कृषि विउ वितरण गरिनेछ ।
७५. पोषण सुधारको लागि बिपन्न समुदायका महिला समूह तथा कृषि सहकारीहरुलाई आयआर्जन सुधार हुने कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

ब) सुशासन तथा क्षमता विकास

७६. प्रविधिमैत्री सार्वजनिक सेवा प्रवाह गर्न कर्मचारीहरुको क्षमता अभिवृद्धि गरिनेछ । न्याय सम्पादन कार्यलाई प्रभाकारी बनाउन न्यायिक समिति र मेलमिलापकर्ताहरुको लागि क्षमता अभिवृद्धि तालिम संचालन गरिनेछ ।
७७. बाढी, पहिरो, आगलागी लगायतका प्राकृतिक तथा दैवी प्रकोपबाट पीडित परिवारलाई कार्यविधिका आधारमा राहत तथा आर्थिक सहायत उपलब्ध गराइने छ ।
७८. करको दायर बढाइ राजश्व संकलन प्रणालीलाई थप सुधार गर्दै नागरिकले तिरेको करको सदुपयोग सुनिश्चित गरिने छ ।
७९. उपभोक्ता समितिको कामलाई प्रभावकारी बनाउनको लागि उत्कृष्ट काम गर्ने उपभोक्ता समितिलाई सम्मान सहित पुरस्कृत गरिनेछ ।
८०. सार्वजनिक सेवालाई पारदर्शि भरभर्दो मितव्ययी र प्रभावकारी तुल्याउन सबै कार्यालयमा नागरिक वडापत्र र हेल्पडेस्क राखिनेछ ।
८१. सिद्ध कुमाख गाउँपालिकाका योग्य र सक्षम जनशक्तिलाई सरकारी सेवाप्रति आकर्षित गराउने हेतुले निःशुल्क लोकसेवा तयारी कक्षा सञ्चालन गरिनेछ ।
८२. आगामी आ.वको बजेटमा पुँजीगत खर्च क्षमता बढाउने, चालु खर्च घटाउने तथा प्रशासनिक खर्च कटाउने नीति लिइने छ ।
८३. ढोरचौर बजार क्षेत्रमा हुने गैरकानुनी कार्यलाई निरुत्साहित गर्न सिसि क्यामेरा जडान गर्नुका साथै यस गाउँपालिकाका मुख्य बजार क्षेत्रमा जडान गरिका सोलारलाई आवश्यक मर्मत गरि सञ्चालन गरिनेछ ।

८४. स्थानीय सरकार संचालन, योजना तर्जुमा लगायतका विषयमा निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरूलाई क्षमता विकास सम्बन्धी तालिम संचालन गरिने छ ।

ट) रोजगार कार्यक्रम

८५. यस गाउँपालिकाको रोजगार सेवा केन्द्रमा सूचिकृत भएका बेरोजगारहरूलाई युवा रोजगारीका लागि रुपान्तरण पहल आयोजनाहरू तथा कामका लागि पारिश्रमिकमा आधारित सामुदायिक आयोजनाहरू सञ्चालन गरी न्यूनतम रोजगारीको प्रत्याभूति गराइनेछ ।

८६. दक्ष तथा सक्षम जनशक्तिको विकास गरी आन्तरिक रोजगारी प्रवर्धन गर्न आवश्यक सीपमूलक तालिमको पहिचान गरी बेरोजगार व्यक्तिलाई तालिम प्रदायक सस्थासँग समन्वय गरि तालिम प्रदान गरिनेछ ।

८७. संघ तथा प्रदेश सरकारले ल्याएको रोजगारमूलक कार्यक्रममा अपनत्व कायम गर्दै रोजगारीका क्षेत्र विस्तार गरिनेछ ।

८८. आन्तरिक रोजगारी सिर्जना गर्न सरोकारवाला निकाय र निजी, सहकारी तथा गैर सहकारी क्षेत्रसँग समन्वय र सहकार्यमा जोड दिइनेछ ।

८९. बैदेशिक रोजगारीबाट फिर्ता आएका श्रमिकहरूको सिप पहिचान गरी स्वरोजगारमूलक कार्यमा संलग्न गराउन पहल गरिनेछ, साथै स्वरोजगारमूलक कार्यमा संलग्न स्थानीय युवा उद्यमीहरूलाई प्रोत्साहित गरिनेछ ।

९०. श्रम सम्बन्धलाई प्राथमिकता दिँदै सार्वजनिक पूर्वाधार निर्माण, कृषि, व्यवसायिक उद्योग, वित्तिय क्षेत्रबाट रोजगारी सिर्जनामा जोड दिइनेछ ।

९१. रोजगार सेवा केन्द्रलाई थप सुदृढिकरण गरी श्रम बैंकको रुपमा स्थापित गरिनेछ ।

९२. गाउँपालिका स्तरिय नियमित विकास निर्माणका योजनाहरूमा आवश्यक श्रमिकहरूको लागि रोजगार सेवा केन्द्रमा सूचिकृत बेरोजगार व्यक्तिहरूलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।

९३. युवा रोजगारीका लागि रुपान्तरण पहल आयोजना तथा कामका लागि पारिश्रमिकमा आधारित सामुदायिक आयोजनाहरुलाई थप सशक्त रुपमा सञ्चालन गरिनेछ ।

९४. प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम अन्तर्गत सञ्चालन हुने आयोजनामा लाग्ने निर्माण सामाग्री, औजारहरु तथा सुरक्षा सामाग्रीहरु श्रमिकहरुलाई वितरण गरिनुको साथै श्रमिकहरुलाई अभिमुखीकरण कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

९५. यस पालिका भित्र बसोबास गर्ने अति विपन्न परिवारहरुको पहिचान गरी न्यूनतम आवश्यकताबाट बञ्चित नहोउन भन्ने उद्देश्यले आन्तरिक रोजगारी वा स्वरोजगारीमा संलग्न गराउने कार्यलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।

यस सभाका उपाध्यक्ष, सचिव तथा सभा सदस्यज्यूहरु,

यस गाउँपालिकाको आ.व. २०७९/०८० को वार्षिक नीति र कार्यक्रमहरु तयारीको क्रममा विभिन्न चरणमा आफ्नो अमूल्य सुझाव, सल्लाह र सहयोग गर्नुहुने गाउँपालिकाका उपाध्यक्षज्यू, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतज्यू, वडाध्यक्षज्यूहरु, गाउँकार्यपालिकाका सम्पूर्ण सदस्यज्यूहरु, गाउँसभाका सदस्यज्यूहरु, गाउँपालिकाका विभिन्न शाखाका प्रमुख लगायत कर्मचारीहरु, राजनीतिक दलका प्रतिनिधिहरु, विभिन्न गैर सरकारी संस्थाका प्रतिनिधिहरु, नागरिक समाज, पत्रकार मित्र तथा सुरक्षाकर्मी मित्रहरुहरु लगायत सिद्धकुमाख गाउँपालिकाका सम्पूर्ण जनसमुदायहरुमा समेत हार्दिक आभार व्यक्त गर्न चाहन्छु ।

धन्यवाद ।